

id facile possunt quia ex eorum voluntate id dependet. Qui vero mali
 sunt et mala facere non formidant. Ideo sic faciunt quia sic volunt et
 ex consequenti si propter peccata damnantur mali et propter iusticie opera saluantur
 boni. nullus dicitur neque saluatur inuicem. Sed non immerito propter ea que
 dicta sunt circa tria dubitare contingit. Primo circa liberi arbitrii vio-
 lentiam. Secundo circa liberi arbitrii excellentiam. Tertio circa liberi ar-
 bitrii plenitudinem. Primo dubitatur circa liberi arbitrii violentiam. Per. s. li.
 terum arbitrium cogi possit aut violentari. Et quibusdam videtur quod sic.
 Primo a propria natura. Secundo ab alia creatura. Tertio a creatrice di-
 uina essentia. Primo videtur quibusdam non tene intelligentibus quod libe-
 rum arbitrium in aliquibus cogi possit et violentari ab eorum propria
 natura propter vehementes quasdam passiones et naturalem occupacionem
 tiam quibus quasi videtur impelli ad maliciam inuoluntariam sic patet de quibus-
 da que nulla disciplina nulla correctio nulla monitione timore puni-
 tione castigatoneque emendantur. Quare videtur talibus adeo annexa vicia
 et peccata ut etiam si velit abstinere non possint. Ego vero dico cum Giraldo
 ottonis super. iij. ethicorum quod nulla naturalis occupacione quantumcumque in-
 tesa per naturam vel per etatem necessitat vel cogit inuoluntariam ad esse malum
 et viciose inuoluntarie eo quod per rationem unusquisque superare potest quantumcumque pas-
 siones etiam potentissimas inclinantes ad malum. Et hoc ostenditur non solum ex
 scripture sacre testimonijs sed etiam ex dictis atque exemplis moralium philosophorum.
 Sunt senece verba ad lucillum dei. Erras enim si existimas nobiscum vicia
 nasci. Superueniunt in gesta sunt. nulli nos vicio natura deliat. nos ite-
 ra integros ac liberos genuit. hec ille. Quasi autem hi qui maliciosi-
 simi videntur esse si volunt boni fieri possunt. Ostendit Valerius maxi-
 mus li. vi. de mutatione morum et fortune. ibi. n. de lucio. Spillastie
 loquitur. Lucius filia usque ad quietem sue comicia vitam libidine vicio-
 ludere artis amore inquinata perduxit. Quapropter. E. marium solum
 moleste tulisse traditur quod sibi asperrimum in africa bellum gerenti tam de-
 licatam quietem sorte obuemisset. eiusdem virtus quasi pruptis et bisectis neque
 cie que obstitabat claustris catenas iugurce iniecit manibus. Mitr-
 tade opesuit sociales belli luctus repressit. ibidem narrat de Temi-
 cle philo qui adulescens tanta fuit pollutus infamia. quod se ab eo pro abdi-
 cauit et miser propter filij turpitudinem laqueo se suspexit. Euasit deinde
 rubustiore etate philus clarissimus et athenarum princeps. Apparet et
 go et claz e ab homine volente superari posse omnes mala inclinationem
 prauamque consuetudinem. Secundo videtur alijs non recte sapiens quod libere arbi-
 trium cogi possit atque oppelli ab alia creatura ut puta ab influentia celesti
 patet de corpore siue a malicia demonum. Sed de corpore celestibus quod admodum
 nihil possint super libere arbitrium ad illud cogendum diffusi suo loco di-
 ca. Nunc audire sufficiat quid dicitur diabolus sit tenendum. Possit namque quis
 esse quod quicumque aliquis potest et sapiens prelat cum debili et impii et quod
 necessitate vincit et superat illum et per consequens cogit et violentat eum
 iuxta dictum philis. ethi. Qui habiles sunt ingenio naturali sunt dicitur

hoc est vale
 facio quod
 pro ago
 aug. si
 ligatur
 dicitur
 circa

sapientia dicitur